

Medlemmer imellem, og jeg har det Haab, at Dommen vilde falde ud til Fordeel for Endringsforslaget; naar jeg derfor alligevel tillader mig at ytre nogle Ord om Sagen, er det paa Grund af den store Vigtighed, som dette Endringsforslag har. Uden det vilde jeg betragte den hele Lov som dødsfødt; jeg vilde ikke være istand til at sætte den mindste Priis paa den, naar den Bestemmelse, der indeholdes i Endringsforslaget, ikke faaer sin Plads i den. Paa nogle af de Bemærkninger, det ærede Medlem fra Viborg (Klein) gjorde, skal jeg først tillade mig at henlede Opmærksomheden. Jeg er fuldkommen enig med ham i, at man i høi Grad vil føle sig stuet ved Loven, blot med den Forandring, at Stuffelsen vil indtræde, dersom dette Endringsforslag ikke bliver vedtaget, hvorimod han mener det Omvendte. Jeg er fremdeles enig med ham i, at man skal være forsigtig med at gennemføre Reformen af denne Natur; men den Varsomhed, som han anbefalede, tror jeg rigtignok i dette Tilfælde er ilde anvendt. Jeg mener, at det vilde være uforsigtigt, om man vilde røre ved Rettens Omorganisation paa den af ham og de andre Jurister foreslaaede Maade. Vil man virkelig foretage nogen Reform, saa skal det stee paa en saadan Maade, at den Ret, man indstifter, vil være istand til at erhverve sig den Tillid, som den trænger til fra de Paagjældendes Side. Jeg har naturligvis ikke den mindste Anke at fremføre imod det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem, eller mod dets Form; fra hans Standpunkt er det vistnok fuldkommen berettiget. Det ærede Medlem behandlede den ærede Rigsdagsmand fra Hjerding (H. Hage) paa en temmelig streng Maade, at han havde benyttet de trykte Meddelelser, som vi tidligere have erholdt meddeelte og hvori der fra Regjeringen findes ubtalt Anskuelse, som stemme med det foreliggende Endringsforslag. Jeg kan dog ikke troe, at han, naar han nærmere vil tænke derover, vil kunne sige, at det er uberettiget at hentyde til, hvad der i sin Tid er os trykt meddeelt fra Regjeringen. Jeg troer ogsaa, at de ærede Herrer ville være enige med mig i, at det ofte er den første Bæe, som er den bedste, og at man, ved bestandig at høre alle mulige Parter, ofte kommer paa Bidspor og

frasalder det, som egentlig er det Naturlige og Rigtige. Der er stekt to Forandringer i den første Plan, som Regjeringen i sin Tid meddeelte; den ene er det foreliggende Spørgsmaal, og den anden er Appellsummen, som man tidligere har tænkt sig skulde være 300 Rdl., men som nu er sat ned til 100 Rdl.; til dette sidste Punkt har jeg ikke villet stille noget Endringsforslag, skjøndt jeg anseer det for temmelig vigtigt.

Det ærede Medlem meente, at det paa Grund af den Sammensætning af Retten, som vilde blive en Følge af Loven, vilde være en stor Ulempe, naar den skulde dømmes efter et frit Skjøn, idet man nemlig til een Tid kunde have særdeles dygtige Medlemmer og til andre Tider mindre dygtige, og i det Hele taget Medlemmer; der vare mere eller mindre vant til Forretningerne. Ja, den menneskelige Ufuldkommenhed er jo stor, og den findes allevegne; men har det ærede Medlem da ikke tænkt sig, at den ogsaa kan ramme de store Jurister, ere de i den Grad usejlsbarlige, at naar blot der er en Dommer, saa kan man stole paa, at Dommen altid blive overeensstemmende, ligemeget hvem der affiger dem? Jeg troer det ikke, jeg har ibetmindste ofte hørt, at der, naar en Sag har været for vore almindelige Domstole, har været speculeret paa, hvem der kom til at dømmes i den; accurat det Samme, som det ærede Medlem nævnte vilde blive Tilfældet med Handelsretten, er nu Tilfældet ved de andre Domstole, idet Publicum har Interesse for, hvem der sidder til Doms i en Sag. Er det ikke tillige en Modsigelse, naar det ærede Medlem vil have en Sag paa dømt efter juridiske Regler, da at tage Ikkejurister til Dommere? Hvorledes vil man forlange, at Folk, der ikke ere Jurister, skulde kunne dømmes efter strenge juridiske Regler? Er det ikke Meningen af denne Lov, at Søs og Handelsretten skal være et fra de almindelige Domstole noget exceptionelt Tribunal? Jeg kan ikke faae det til at rime, at vi nu skulde oprette en Søs og Handelsret, hvis Dommere for en Deel skulde tages ud af den praktiske Handelsverden, og man saa vilde forlange, at de ikke efter frit Skjøn skulde dømmes